

TURU-
UURINGUTE
AS

Eesti mee eratarbijate uuring 2023

Küsitlus 15+ elanikkonna seas
7-13. juuni 2023

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli selgitada elanike meetarbimise harjumused, eelistused ja hoiakud.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15a ja vanemad. Kokku vastas küsitlusele 1001 inimest.
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma, hariduse ja rahvuse suhtes.

• Läbiviimine

- Küsitlus viidi läbi Omnibussuuringu raames, veebiuuringuna 50% ja telefoni teel 50%. Kuupäevad: 7-13. juuni 2023

• Tellija

- Tulemuste omandiõigus kuulub tellijale. Uuringu tellijaks on Eesti Mesinduskogu.

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 3,1% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Kokkuvõte uuringust

- Eesti elanikest tarbib mett 87% ning 12% seda ei tarbi. Igapäevaseid tarbijaid on 17% ning mõned korrad nädalas tarbib 13%. Harva tarbib mett 24% elanikkonnast (harvem kui kord kuus). Näeme, et mida vanem on inimene, seda sagedamini ta mett igapäevaselt tarbib.
- Küllaltki suur erinevus on mee tarbimise osas näha vastavalt vastaja rahvusele: eestlaste seas on igapäevaseid tarbijaid 20%, muudel rahvustel 12% ja mittetarbijate osas on numbrid vastavalt 9% vs 18%. Maapiirkondades on mee tarbimine sagedasem kui linnades.
- Mee tarbimine on suurenenud peamiselt kuni aastani 2020, mil järjest suurenes igapäevaste tarbijate osakaal ning vähenes mittetarbijate oma. Igapäevaste tarbijate osakaal on nüüd jäänud 17-18% juurde. Samal ajal on mittetarbijate osakaal võrreldes eelmise uuringuga suurenenud (2020 oli 4%, nüüd 12%). Seega- jättes kõrvale tarbitud mee kogused ja sagedus – tuleb välja, et meetarbijate osakaal Eestis on viimaste aastatega veidi vähenenud.
- Sagedasi meetarbijaid on näeme keskmisest enam Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eestis. Kõige vähem on neid Kirde-Eestis, kus ühtlasi on ka suurim mittetarbijate osakaal.
- Peamisteks põhjusteks, miks mett ei tarbita on selle maitse sobimatus (35%) ning allergia või muu haigus (32%). Harjumuse puudust tunnistas 28% vastanutest. Ka eelmise uuringu ajal (2020) olid peamisteks põhjusteks, miks mett ei tarbita harjumuse puudus, see, et maitse ei meeldi ning allergia/haigus.
- Peamiseks mee kasutusviisiks on Eesti elanikele kohvi ja tee magustamine (65%), järgnevad pannkookidele/leivale/ saiale määrimine ja külmetushaiguste ravimine. Uuringust ilmnas, et eestlaste ja muude rahvuste mee kasutamise harjumused on mõneti erinevad.
- Aastatel 2005 ja 2010 kasutati Eestis mett praegusest sagedamini külmetushaiguste raviks ja söödi sellisena, nagu ta on. Mee lisamine kohvile ja teele suurenes aastatel 2000-2005 ning seejärel on jäänud samale tasemele.

Kokkuvõte uuringust

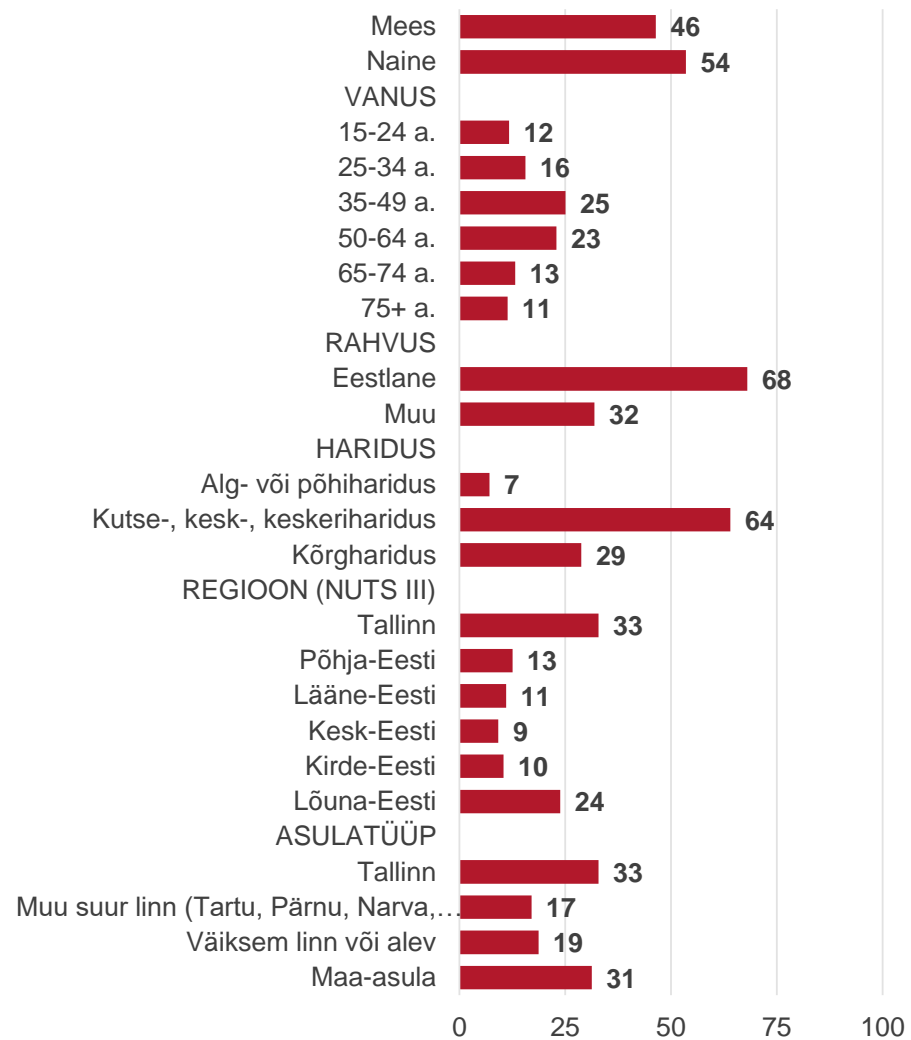
- Eesti elanikud eelistavad kõige sagedamini tarbida mett vedelal kujul (38%). Järgneb vastus, et kõik sobib (tarbitakse erineval kujul) - 29%. Kreemjat mett eelistab 19% ja kristalliseerunut 10%. Kärjemee ja maitsemee eelistajaid on väga vähe.
- Vastavalt uuringule on meetooded elanikkonna seas väga hästi tuntud. Kõige paremini teatakse kärjemett ja mesilasvaha (üle 90%) ning kõige vähem on tuntud suur (67%). Enamasti on toodete tuntus 80% ringis. Võrreldes aastaga 2020 on mitmete meetoodete tuntus elanikkonna seas siiski mõne protsendipunkti võrra vähenenud. Sellised on kärjemesi, vaha, ilutooted, propolis ja saunamesi. Järjest suureneb aga meesegude ehk maitsemee tuntus.
- Eesti elanikud tarbivad erinevatest meetoodetest kõige sagedamini kärjemett (51%) ja propolist (43%). Ligikaudu kolmandik tarbib ka mesilasvaha, mett õietolmuga, suuraga või taruvaiguga ning maitsemett. Võrreldes eelmise uuringuga on enamuse, meetoodete kasutamine seekord vähenenud, suurenenud on ainsana meesegude tarbimine.
- Kõige tähtsam mee ostmisel on see, et mesi oleks Eestis toodetud. Järgneb mee hea kvaliteet. Meetootja isiklik tundmine asub kõrgel kolmandal kohal. Kirde- Eestis pole tuttav meetootja samavõrra tähtis, kui mujal.
- Selgub, et Eesti meetarbijad oluliselt ei muretse selle pärast, et mees sisalduks taimekaitsejääke, et lisatakse säilitusaineid ega seda, et mee väärtus kaob selle töötlemisel/kuumutamisel. Suhkru lisamist meeles usub 23% meetarbijatest. Eesti mee asemel välismaa mee müümist usub 18% vastanutest ning 10% ei oska vastata. Seega võib öelda, et mee maine on kõrge ja selle tootjaid usaldatakse.
- Osale vastanutest on jätkuvalt segane mee kristalliseerumise teema - 22% vastanutest arvab, et mee kvaliteet kristalliseerumisel halveneb ja 17% ei oska seisukohta võtta.
- Mee peamine kvaliteedinäitaja on tarbijate arvates selle tervislikkus ja raviomadused. Järgnevad kasulikkus vitamiinide ja mineraalainete poolest ning kodumaisus.
- Meetarbijatest suurim osa ostab seda mõned korrad aastas (49%), järgnevalt on 22% neid, kes ostavad kord aastas. Kord kuus või mõned korrad kuus ostab kokku 16% ja harvem kui kord aastas 1%. 11% meetarbijatest mett ei osta, neist 4% saab seda enda mesitarudest ja 6% kingituseks.
- Võrreldes uuringuga aastal 2020 näeme, et on vähenenud mee sagedasem ostmine (mõned korrad kuus või sagedamini).

Kokkuvõte uuringust

- Eesti turul ei ole hetkel suuri, domineerivaid meetootjaid ega brände. Kõige sagedamini nimetati uuringus meebrändidest “Taali mesilat” (4 korral) ja “Jõumees Aaret” (3 korral). Kahel korral nimetati nime või brändi: “Kalvet”. Ühekordselt nimetati hulgaliselt erinevaid brände, nt. “Meekoda”, “Meemeistrid”, “Vanatoa”, “Õnnela” ja “Pere mesila”. Kõige sagedamini vastati meetootjat puudutavas küsimuses, et ostetakse tavaliselt mesinikult, kuid ei täpsustatud tema nime. Erinevatelt tootjatelt ostab mett 15% meetarbijatest.
- Pea pool meetarbijatest ostab mett jooksvalt vastavalt vajadusele ja väikestes kogustes. Aastase koguse ostab oma perele korraga ära 28%, lisaks on 18% peresid, kus ostetakse teatud aastaajal rohkem ning lisaks hiljem veel väikeseid koguseid. Seega koondub nüüd mee ostmine varasemast rohkem teatud perioodidele ja selle pidevat juurdeostmist üldiselt ei toimu.
- Populaarsemad mee ostmise kuud on juuli, august ja september, mil ostetakse ära suuremad varud.
- Viimasel 12 kuul on tarbijatest tervelt 93% tarbinud Eesti mett ja kokku vaid 3% tarbinud põhiliselt välismaa mett. Aeg-ajalt tarbivad Eesti elanikud ka muu päritoluga mett ja eelkõige on selleks Läti mesi. Seega on meie meetarbijate kindlaks eelistuseks Eesti päritolu mesi ning välismaa mesi sellele erilist konkurentsi ei paku.
- Ka Eesti meetarbijate suhtumine Eesti mesinike toetamisele on väga soosiv – 81% on nõus sel eesmärgil mee eest rohkem maksma. 80% nõustub rohkem maksma ka mesilaste elukeskkonna parandamiseks, 77% Eesti looduse toetamiseks ning 68% mee mahemärgise eest. Soodsamat suhtumist väljendasid siin nooremad vastajad ja vastajad Põhja-Eestist.

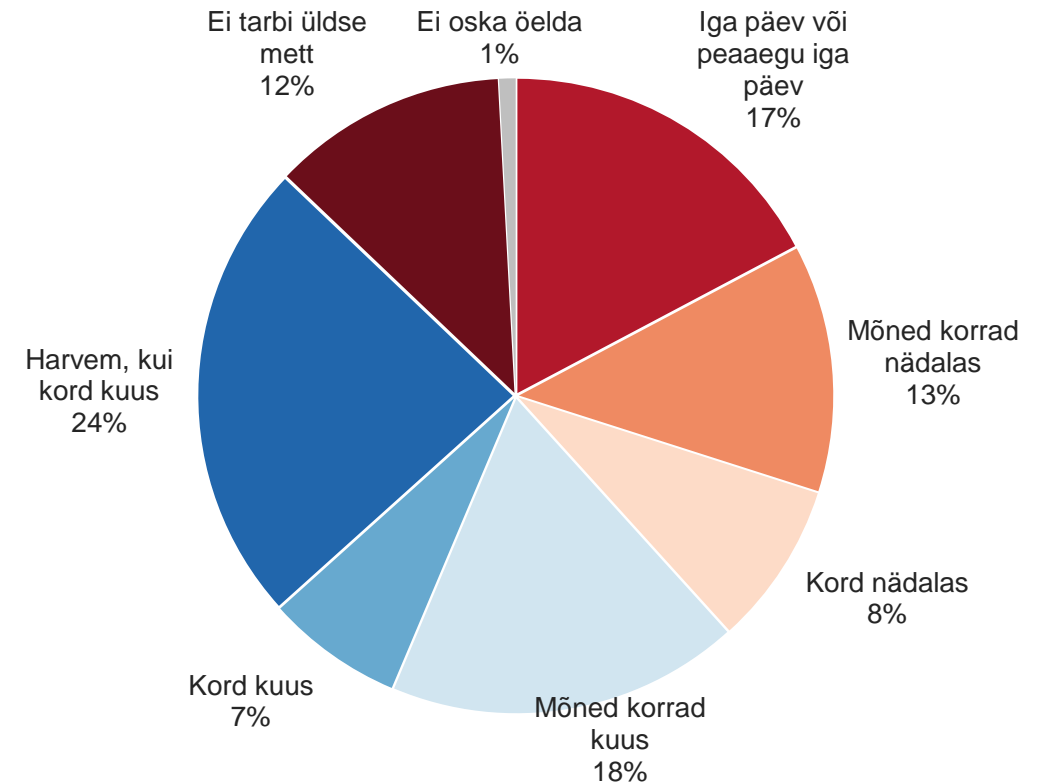
Vastanute profiil

N=1001

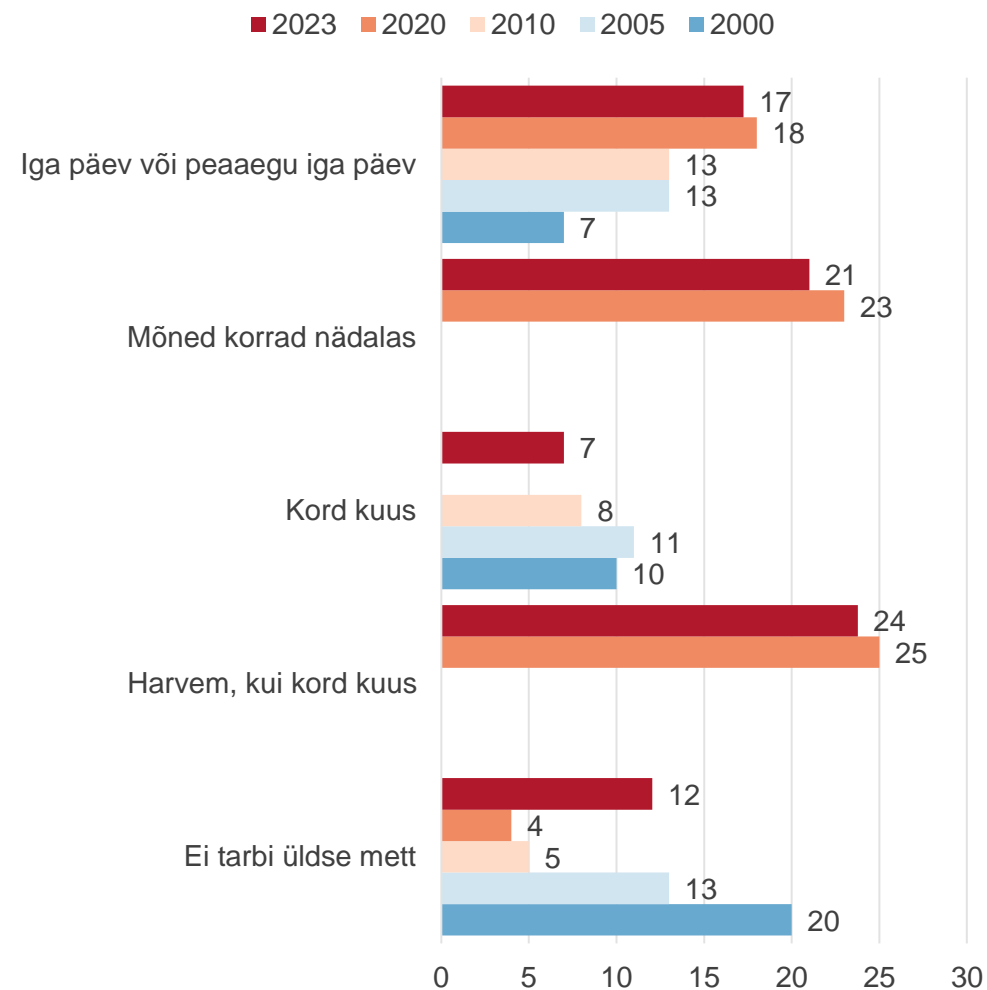
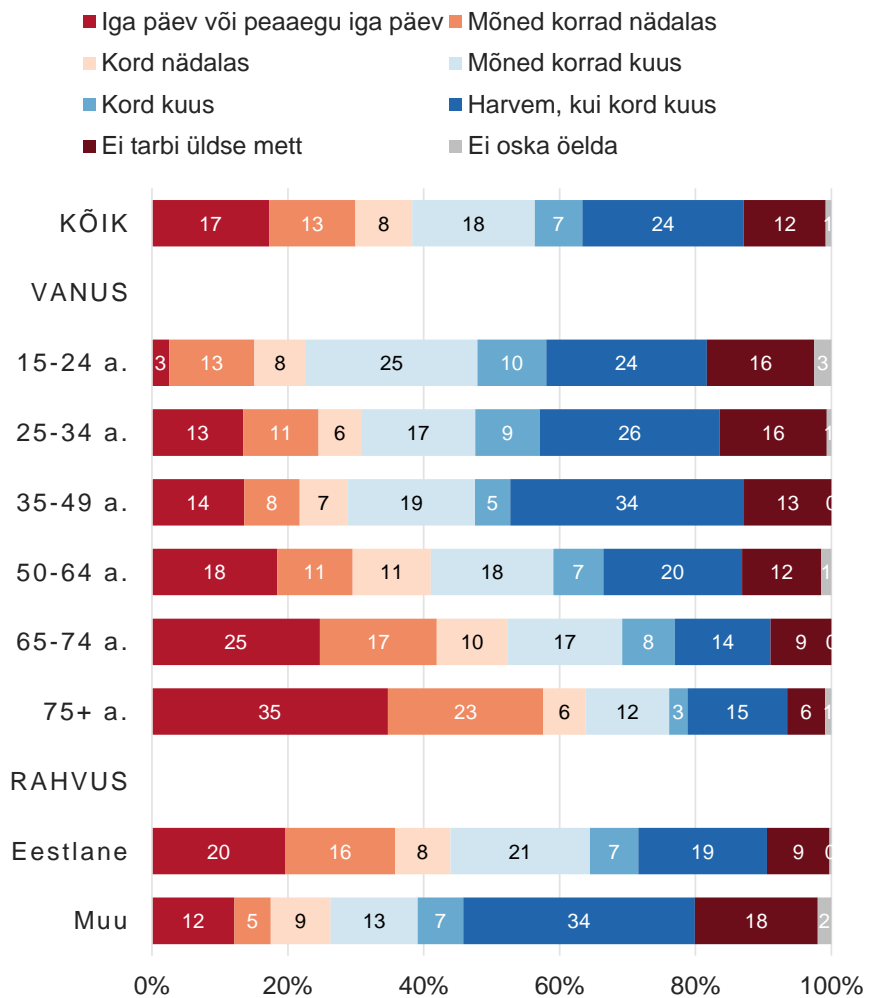

Mee tarbimine, n=1001, %

- Eesti elanikest tarbib mett 87% ning vaid 12% mett ei tarbi.
- Igapäevaseid tarbijaid on vastavalt uuringule 17% ning mõned korrad nädalas tarbib 13%. Harva tarbib mett 24% elanikkonnast (harvem kui kord kuus).
- Näeme, et mida vanem on inimene, seda sagedamini ta mett igapäevaselt tarbib (slaid 8). Nii on üle 75-aastaste seas igapäevaseid tarbijaid 35% ning vanuses 65-74a. 25%, noorimas rühmas aga 3%.
- Mee mittetarbijate osakaal rühmas 75+ on vaid 6%, kuid kahes nooremas rühmas on see 16%.
- Küllaltki suur erinevus on mee tarbimise osas näha vastavalt vastaja rahvusele: eestlaste seas on igapäevaseid tarbijaid 20%, muudel rahvustel 12% ja mittetarbijate osas on numbrid vastavalt 9% vs 18%.
- Mee tarbimine ja sagedus ei sõltu vastaja haridusest, elukoha regioonist, tegevusalast ega sissetulekust. Küll aga on näha, et maapiirkondades on mee tarbimine sagedasem kui linnades (seal on vähem mittetarbijaid ja neid, kes tarbivad harva).

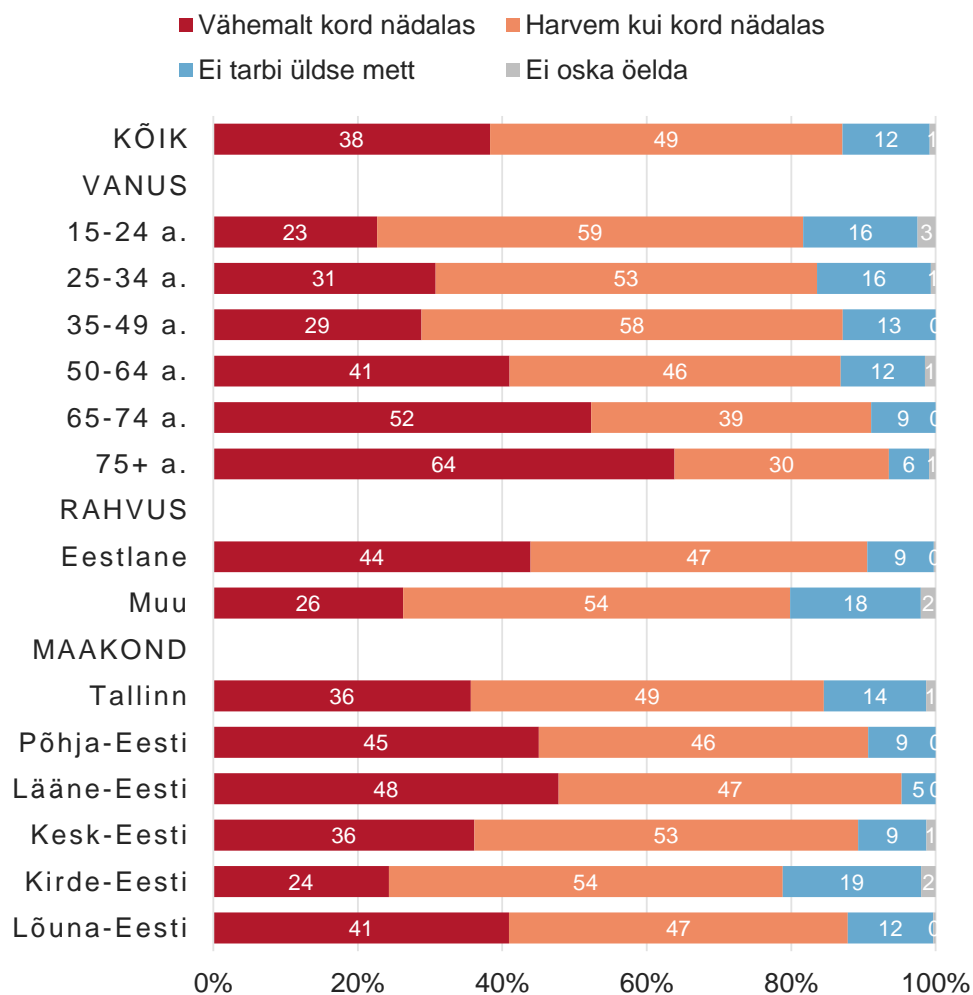

Mee tarbimine, n=1001, %

Mee tarbimine, n=1001, %

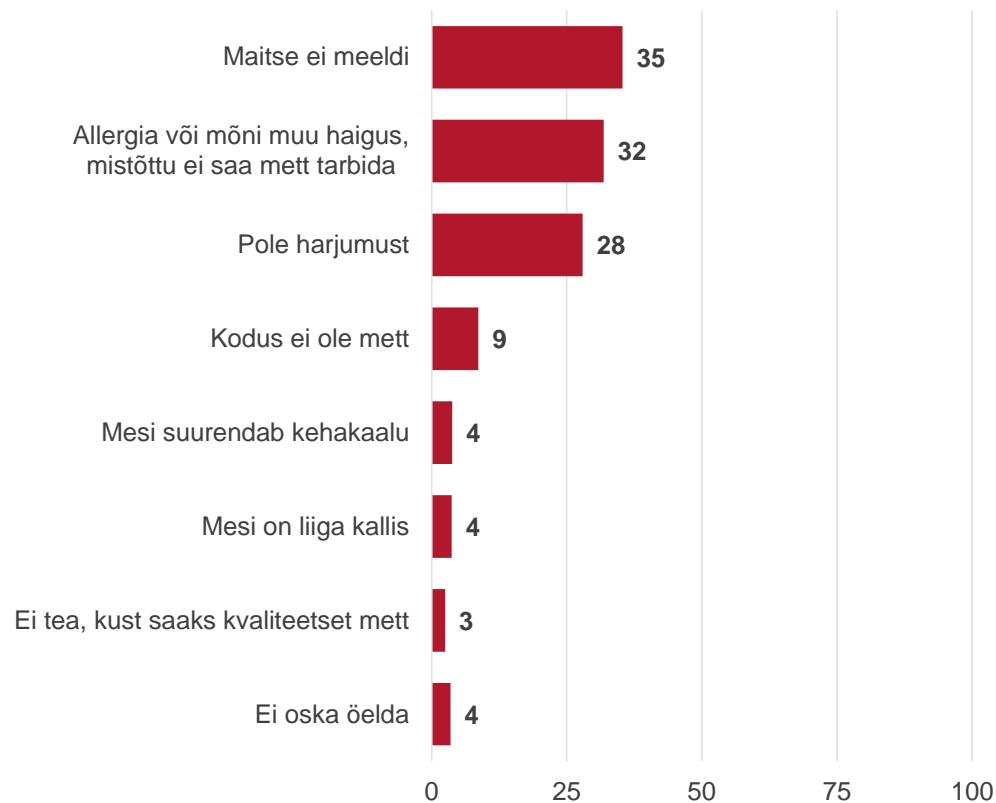
Koondtulemus (tarbib sageli ja tarbib harva)

- Võrdlust varasemate mee teemal läbiviidud uuringutega saame mee tarbimise osas teha peamiselt igapäevaste tarbijate ja mittetarbijate osas, kuna küsimust on muudetud (slaid 8).
- Näeme, et tarbimine on suurenenud peamiselt kuni aastani 2020, mil järjest suurenes igapäevaste tarbijate osakaal ning vähenes mittetarbijate oma. Igapäevaste tarbijate osakaal on nüüd jäänud 17-18% juurde. Samal ajal on mittetarbijate osakaal võrreldes eelmise uuringuga suurenenud (2020 oli 4%, nüüd 12%). Seega jättes kõrvale tarbitud mee kogused ja sagedus – tuleb välja, et meetarbijate osakaal Eestis on viimaste aastatega veidi vähenenud.
- Suuremate gruppide omavaheliseks võrdlemiseks on tulemused koondatud nn sagedaste ja harvade tarbijate puhul (kõrvalolev joonis).
- Näeme taas, et sagedasi tarbijaid on oluliselt enam vanemates vanuserühmades, eestlaste seas ning piirkonniti Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eestis. Kõige vähem on sagedasi meetarbijaid Kirde-Eestis, kus näeme ka enim mett mittetarbijaid elanikke.

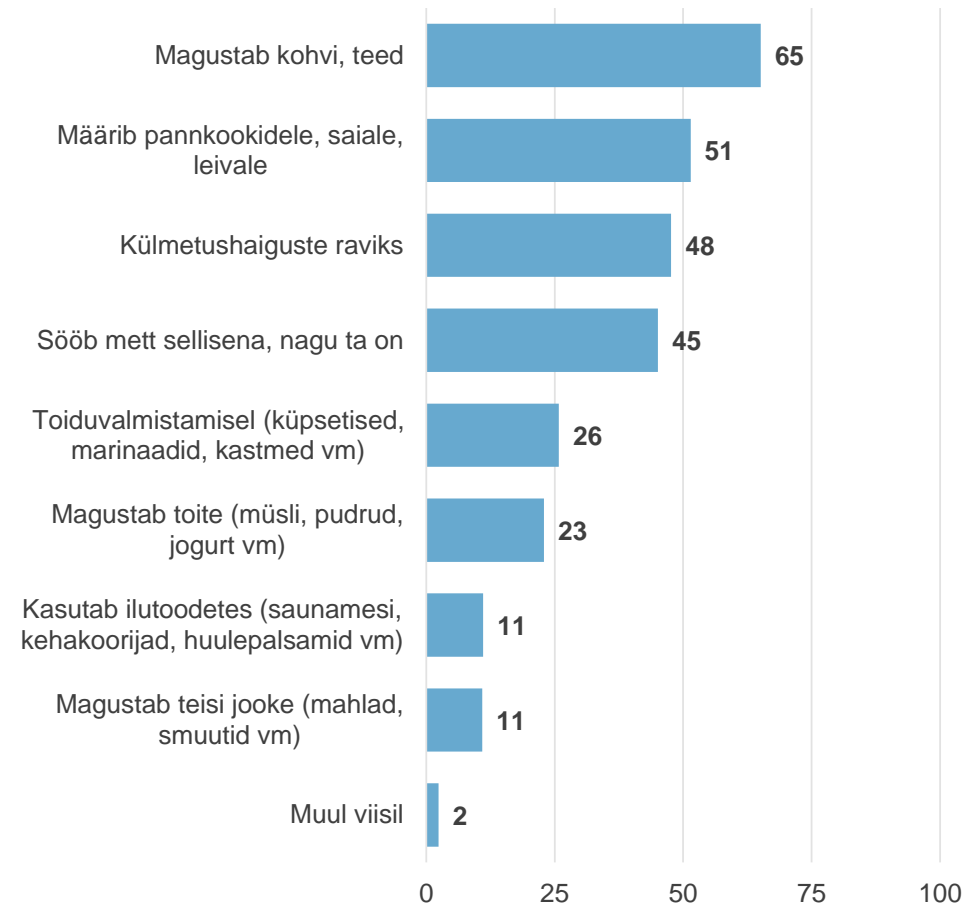
Mee mittetarbimise põhjused, n=118, kes ei tarbi mett

- Peamisteks põhjusteks, miks mett ei tarbita on selle maitse sobimatus (35%) ning allergia või muu haigus (32%). Harjumuse puudust tunnistas 28% vastanutest.
- Kuigi suureks takistuseks ei ole mee kõrge hind, kehakaalu suurendav toime ega infopuudus kvaliteetse mee saadavuse osas.
- Vastajate vähesuse tõttu ei saa siin analüüsida tulemust taustagruppides.
- Ka eelmise uuringu ajal (2020) olid peamisteks põhjusteks, miks mett ei tarbita harjumuse puudus (ligikaudu 43%), see, et maitse ei meeldi (34%) ning allergia/haigus (29%).

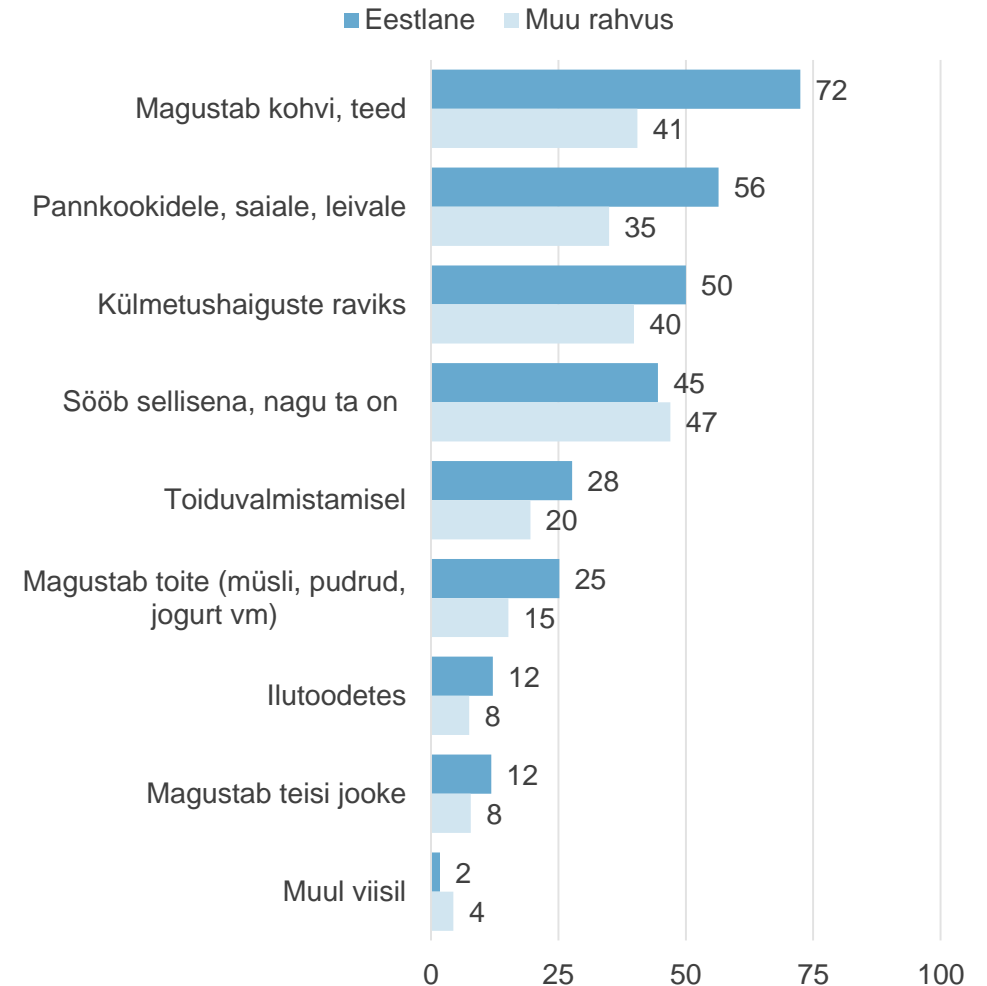
Mee kasutusviisid, n=640

- Edasistele küsimustele vastasid vastajad, kes tarbivad mett vähemalt kord kuus (640 vastajat).
- Peamiseks mee kasutusviisiks on Eesti elanikele kohvi ja tee magustamine (65%), järgnevad pannkookidele/leivale/ saiale määrimine ja külmetushaiguste ravimine.
- Mõnevõrra vähem kasutatakse mett toiduvalmistamisel ja toitide magustamisel (26%) ning ligi 10% kasutab mett ilutoodetes või magustab teisi jooke.
- Selgub, et naised kasutavad mett külmetushaiguste ravimina sagedamini, kui mehed (54% vs 40%). Samuti kasutavad naised seda rohkem toiduvalmistamisel ja ilutoodetes.
- Kohvi ja tee magustamisel on aktiivsemad kasutajad nooremad vanuserühmad (15-34a). Vanim vanuserühm määrib mett teistest sagedamini pannkookidele/saiale ning sööb sellisena, nagu see on. Müsli, pudru ja jogurti magustamisel ning toiduvalmistamisel on kõige sagedasem kasutaja vanuserühm 25-34a. Samas vanim rühm küpsetistes ja marinaadides mett eriti ei kasuta.

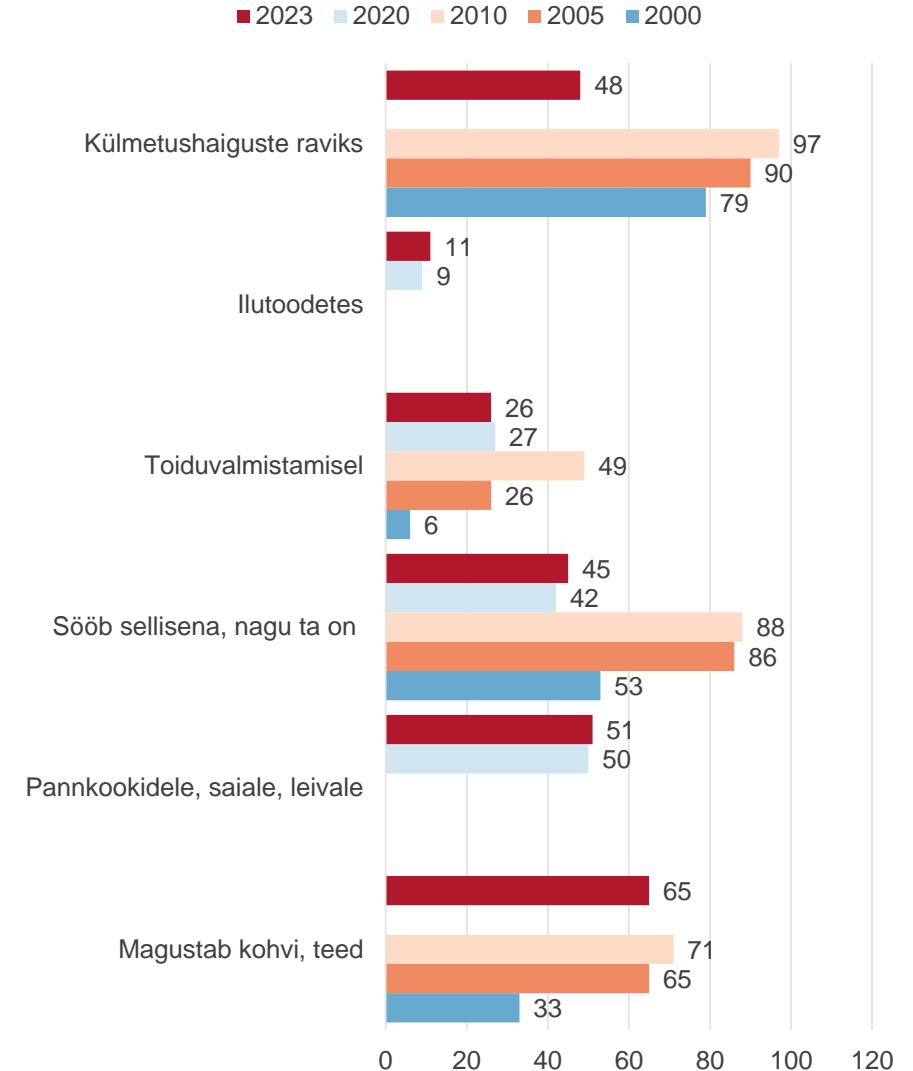
Mee kasutusviisid vastavalt rahvusele

- Uuringust ilmnis, et eestlaste ja muude rahvuste mee kasutamise harjumused on erinevad.
- Muu rahvuse esindajad magustavad oluliselt harvem meega oma kohvi ja teed ning samuti määrivad mett harvem pannkookidele/saiale.
- Peamised kasutusvaldkonnad on teistel rahvustel tarbimine naturaalselt, seejärel kohvi ja tee magustamine ning külmetushaiguste ravimine.
- On näha, et Eestis elavad teised rahvused ei kasuta mett paljudel erinevatel viisidel, vaid pigem on neil välja kujunenud kasutusviise vähem.

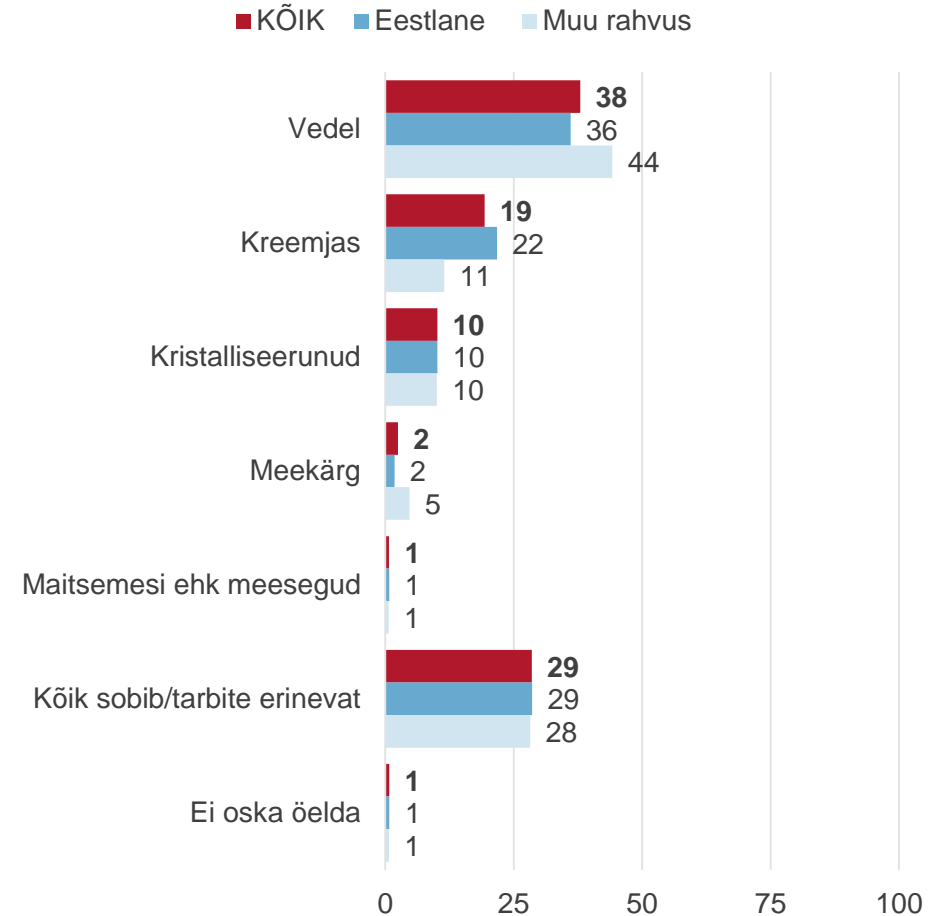
Mee kasutusviisid, n=640

- Võrdleme tulemusi eelnevate uuringutega nendes lõigetes, mis võimalik.
- Selgub, et aastatel 2005 ja 2010 kasutati Eestis mett praegusest märksa sagedamini külmetushaiguste raviks ja söödi sellisena, nagu ta on.
- Ka toiduvalmistamisel kasutati mett aastal 2010 sagedamini kui praegu. Tuleb siiski arvestada, et küsimus on võrreldes varasemaga muutunud ning uute variantide lisandumine võib ka vastuste jaotust muuta.
- Mee lisamine kohvile ja teele on sagenenud aastatel 2000-2005 ning seejärel jäänud samale tasemele.

Millist mett eelistatakse? n= 640

- Eesti elanikud eelistavad kõige sagedamini tarbida mett vedelal kujul (38%). Järgneb vastus, et kõik sobib (tarbitakse erineval kujul) - 29%. Kreemjat mett eelistab 19% ja kristalliseerunut 10%.
- Kärjemee ja maitsemee eelistajaid on väga vähe.
- Mehed eelistavad kreemjat mett naistest harvem (15% vs 23%). Noortest 41 protsendil eelistus puudub (tarbivad erinevat). Samas neist vaid 3% eelistab kristalliseerunud mett. Rühmas 65-74a, tervelt 51% eelistab vedelat mett, 9% kreemjat ja 12% kristalliseerunut (27% tarbib erinevat).
- Muud rahvused eelistavad eestlastest mõnevõrra harvem kreemjat mett.
- Kirde-Eestis on kreemja mee eelistamine keskmisest tasemest madalam (7%), muus osas tulemus keskmisest oluliselt ei eristu.
- Meekärg ja meesegud ei ole kujunenud oluliseks eelistuseks ühegi vastajagrupi puhul.

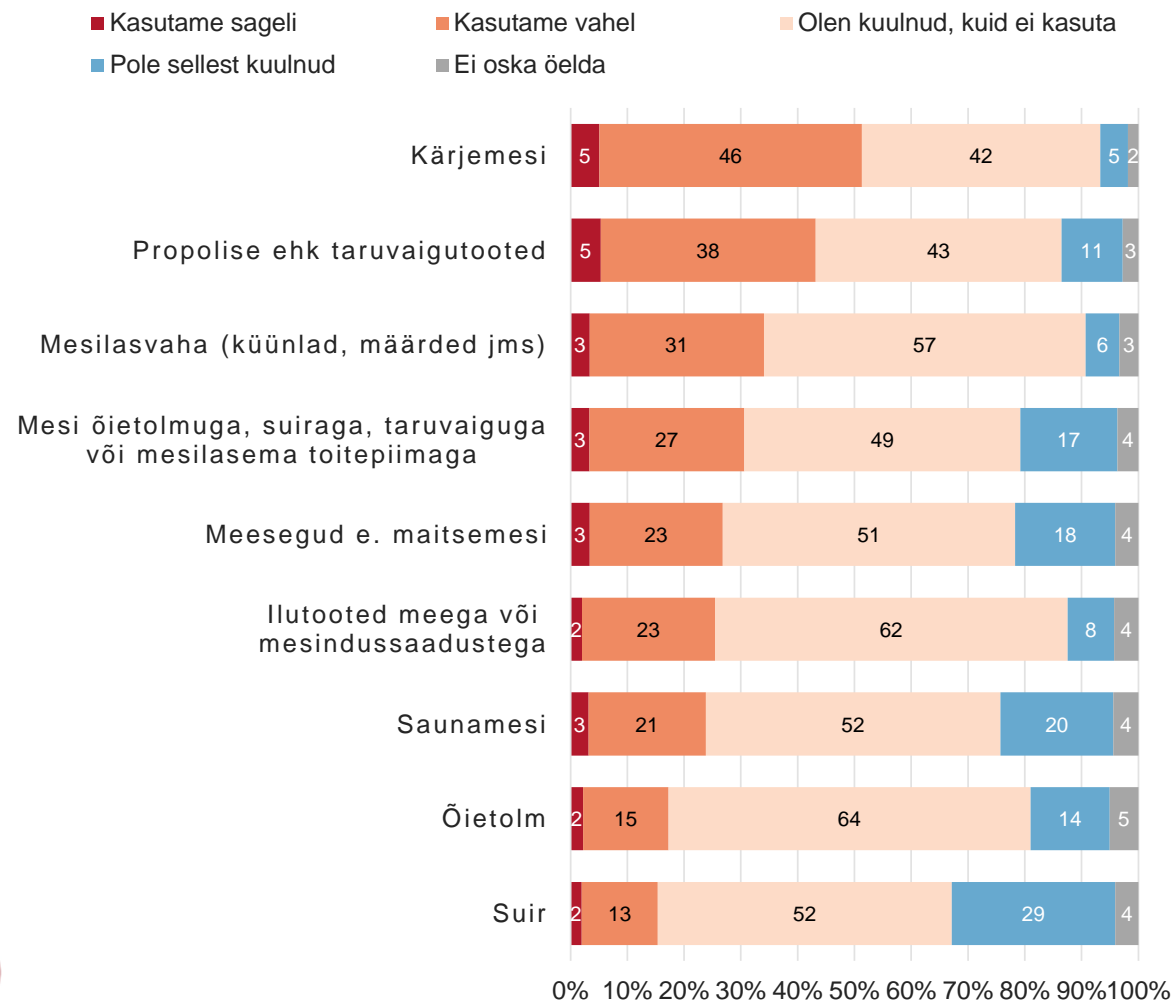

Meetoodete tuntus ja kasutamine

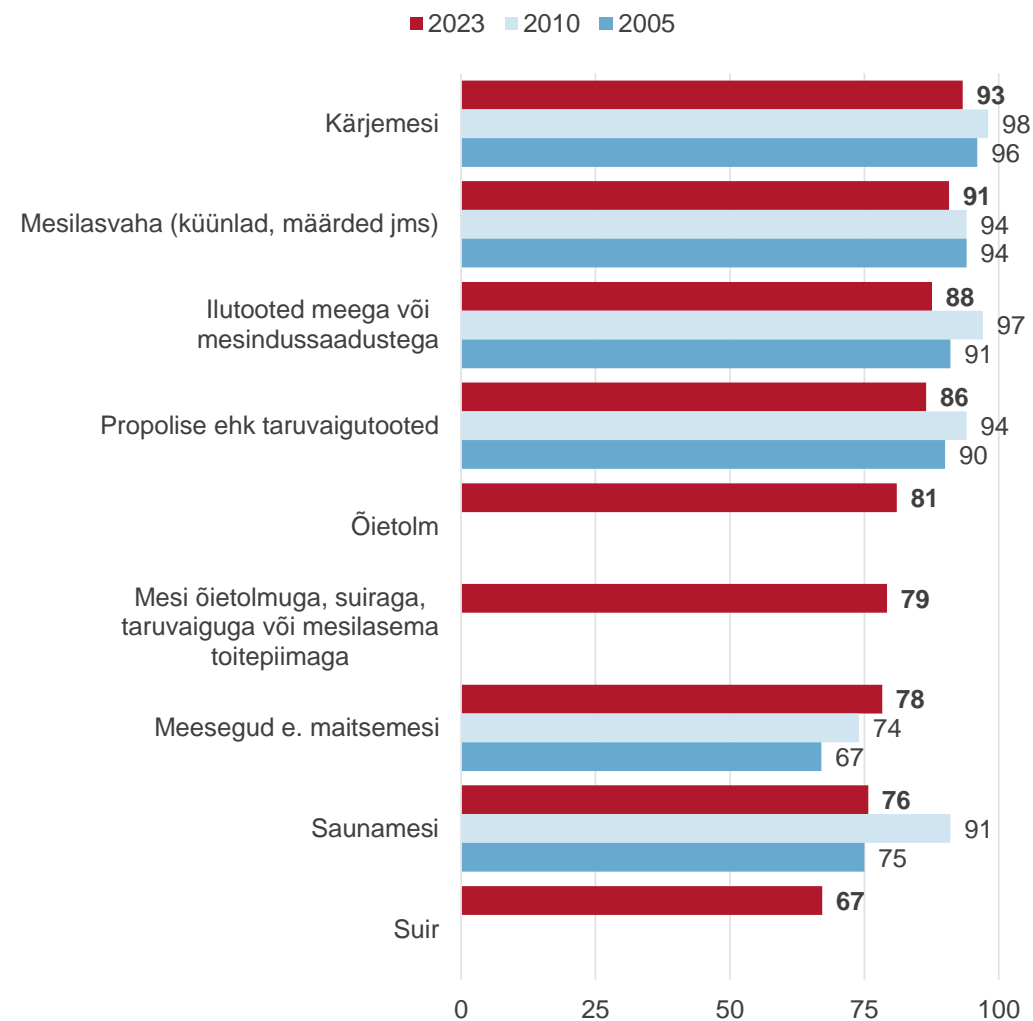
- Vastavalt uuringule on meetooded elanikkonna seas väga **hästi tuntud**. Kõige paremini teatakse kärjemett ja mesilasvaha (üle 90%) ning kõige vähem on tuntud suur (67%), mille tuntus on siiski samuti suhteliselt kõrge. Enamasti on toodete tuntus 80% ringis (slaid 16).
- Mõnevõrra vähesema tuntusega on lisaks suurale ka saunamesi, meesegud ja mesi õietolmuga, suuraga või taruvaiguga - neist pole kuulnud 20% ringis vastanuid.
- Mehed teavad naistest vähem õietolmu, meesegusid ja raviseigusid.
- Noored teavad keskmisest oluliselt harvem suira (62% pole kuulnud) ja harvem ka saunamett (33%) ning propolist (24%). Vanemad inimesed (alates vanusest 65a.) teavad kõiki tooteid keskmisel tasemel või paremini va mesilasvahast küünlaid ja määrideid.
- Muude rahvuste esindajad teavad eestlastega võrreldes halvemini meesegusid (31% pole kuulnud), mett õietolmuga, suuraga või taruvaiguga (28% pole kuulnud) ja suira (38%).
- Lisaks selgub, et Kirde-Eestis on muu riigiga võrreldes vähem tuntud maitsemesi ja Lääne-Eestis propolis. Sagedased meetarbijad teavad erinevaid meetooteid ülejäänud vastajatest paremini.
- Võrreldes aastaga 2020 on mitmete meetoodete tuntus elanikkonna seas vähenenud. Sellised on kärjemesi, vaha, ilutooted, propolis ja saunamesi. Järjest suureneb aga meesegude ehk maitsemee tuntus.

Meetoodete tundus ja kasutamine n= 640

Tundus ja kasutamine

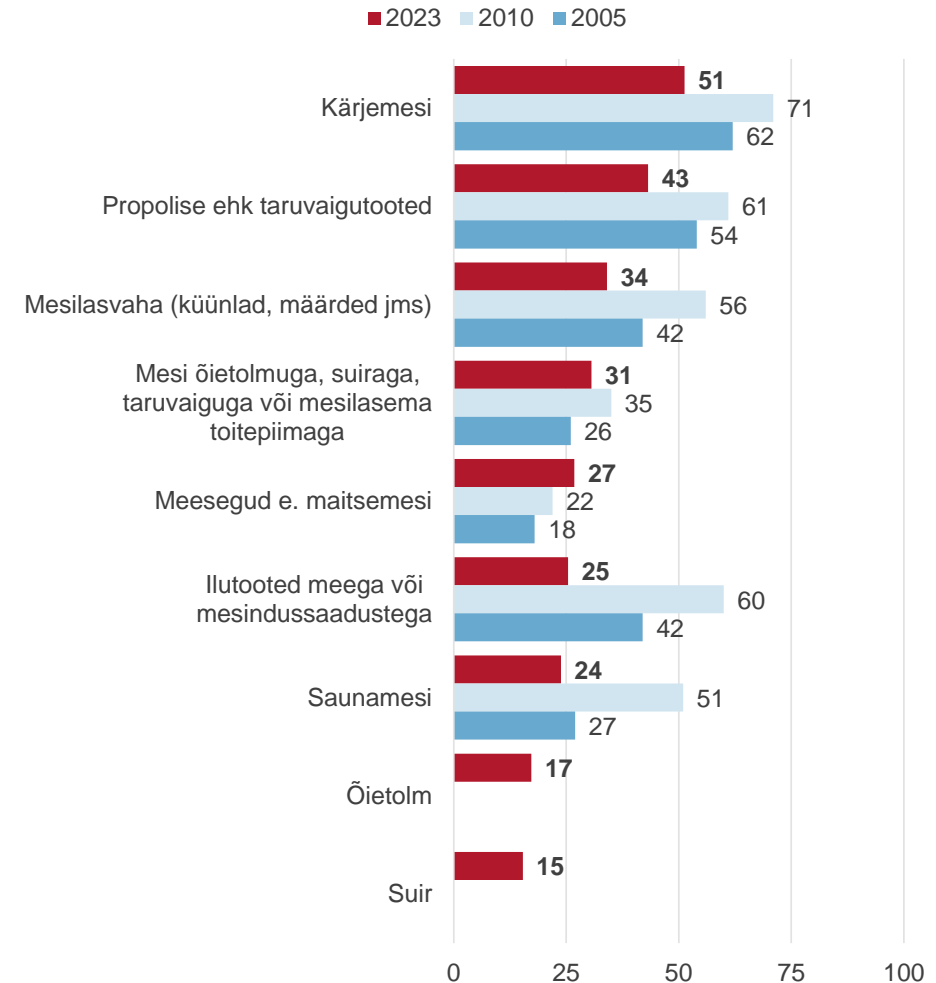

Tundus - trend

Meetoodete kasutamine (n=640)

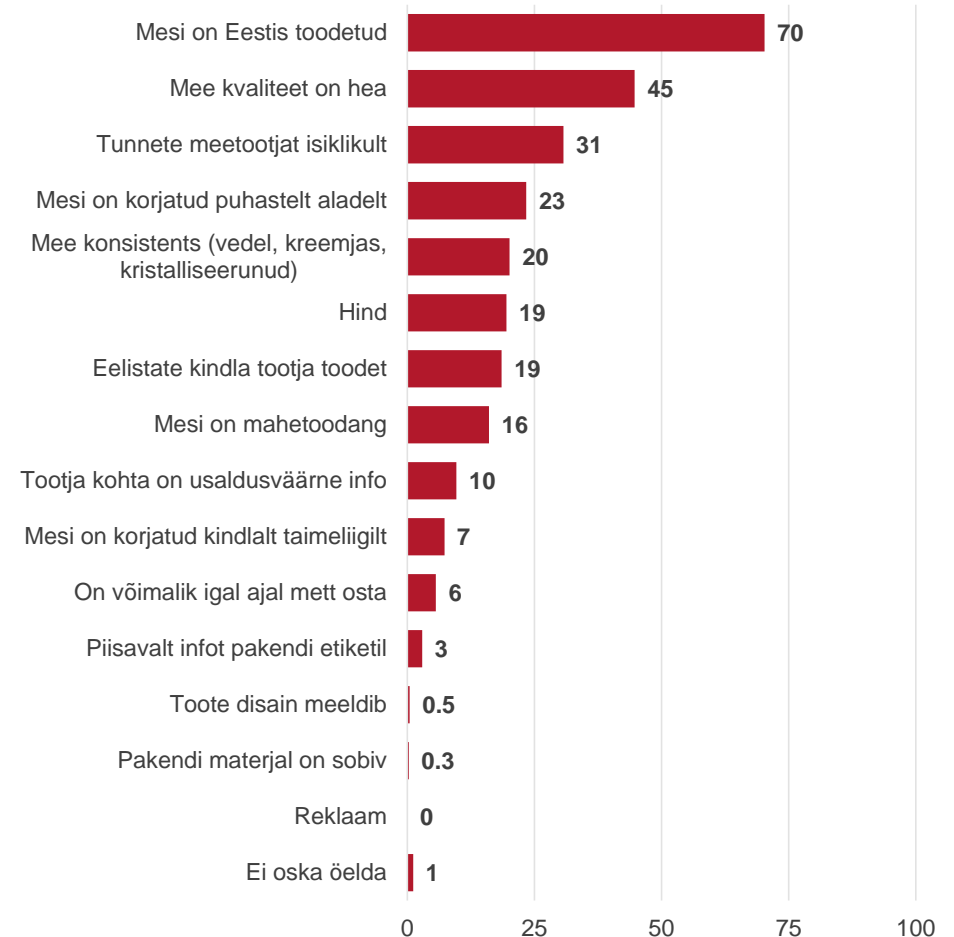
- Eesti elanikud tarbivad erinevatest meetoodetest kõige sagedamini kärjemett (51%) ja propolist (43%). Ligikaudu kolmandik tarbib ka mesilasvaha, mett õietolmuga, suiraga või taruvaiguga ning maitsemett.
- Eriti populaarsed ei ole õietolm ega suir, mida tarbib 15-17% elanikest.
- Võrreldes eelmise uuringuga on enamuse, meetoodete kasutamine seekord vähenenud, suurenenud on ainsana meesegude tarbimine.
- Vanuserühmade seas ilmnevad järgmised erisused: noorim rühm kasutab teistest harvem suira ja kärjemett ning vanim rühm kasutab keskmisest harvem enamust erinevatest meetoodetest (st tarbib rohkem puhast mett).
- Kirde-Eestis kasutatakse teistest piirkondadest mõnevõrra harvem saunamett, suira, mett ilutoodetes ja mett suiraga, õietolmuga või taruvaiguga.

Oluline mee valikul (n=640)

3 tähtsamat tegurit

- Uurisime, mis on tarbijale oluline mee valikul. Kõige tähtsam on elanikele, et mesi oleks Eestis toodetud. Järgneb mee hea kvaliteet. Meetootja isiklik tundmine asub kõrgel kolmandal kohal.
- Keskmise tähtsusega on mee puhtad korjealad, sobilik konsistents, hind ja kindel tootja.
- Kõige vähemoluliseks osutusid mee pakendamise materjal ja tehtav reklaam.
- Meestele on naistest olulisem mee hea kvaliteet, vähemoluline aga võimalus igal ajal mett osta ja piisav info pakendil.
- Noortele on vanemate inimestega võrreldes olulisem mee hind (44% valis kolme peamise hulka). Hind asub neil kolmandal kohal Eesti päritolu ja kvaliteedi järel.
- Mahetoodangut tähtsustab suhteliselt rohkem vanuserühm 25-34a. (27% vs 16% keskmiselt), samuti on neile tähtsam hea kvaliteet (59% vs 45% keskm.).
- Kindla taimeliigi mett töid teistest sagedamini välja vastajad vanuses 65-74a. (14%) ja kindla toote eelistamist rühm 75+ (35%).
- Muude rahvuste esindajad väärtustavad eestlastest enam kvaliteeti (59%) ja mahetoodangut (25%). Lõuna-Eestis on keskmisest märksa olulisem tuttava meemüüja olemasolu (slaid 18).

Oluline mee valikul (n=640)

3 tähtsamat tegurit

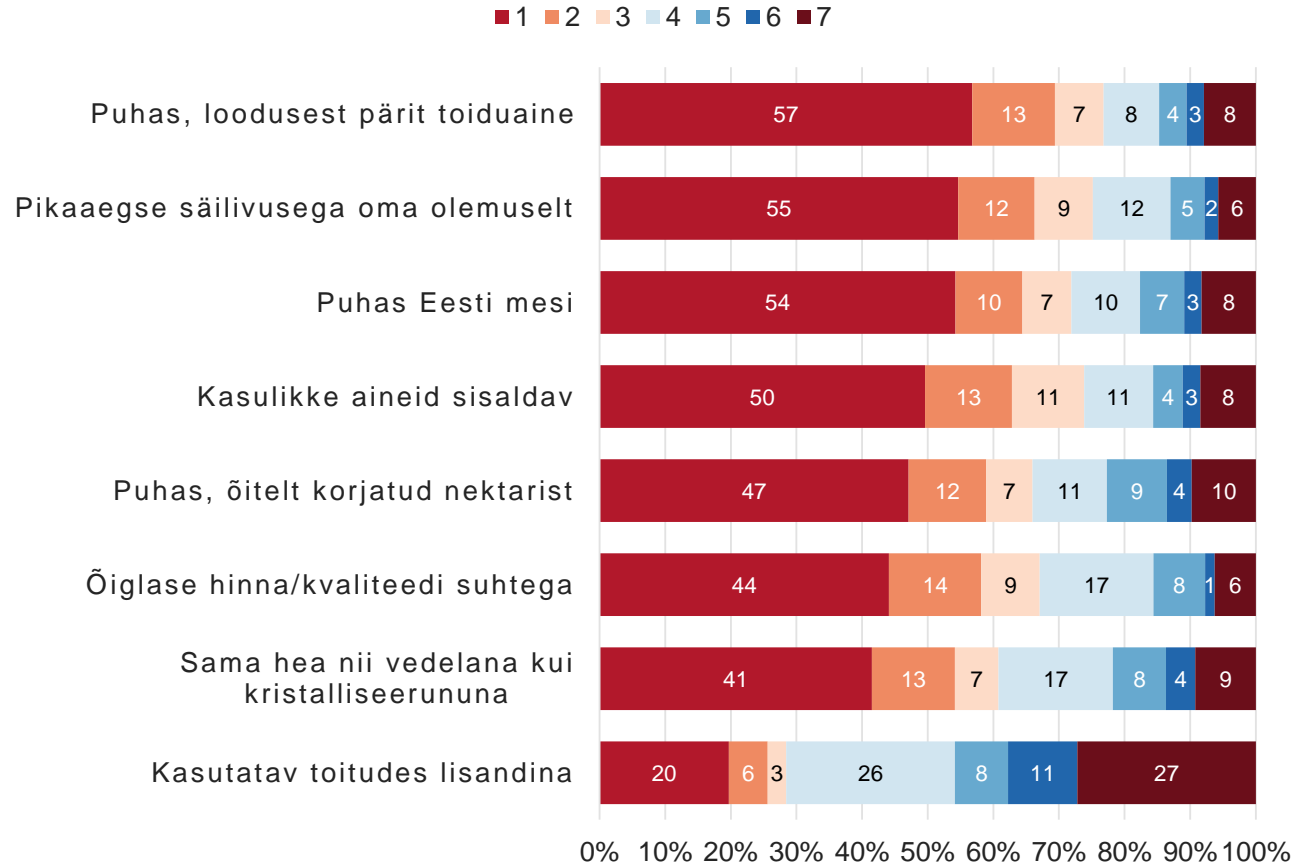
- Mee valikul tähtsamate tegurite pingerida piirkondade lõikes:
- Tallinn: Eesti päritolu 70%, hea kvaliteet 50%, müüja on isiklik tuttav 25%.
- Põhja-Eesti: Eesti päritolu 71%, hea kvaliteet 43%, müüja on isiklik tuttav 28%.
- Lääne-Eesti: Eesti päritolu 66%, hea kvaliteet 42%, korjatud puhtalt alalt ja kindla tootja eelistamine 26%.
- Kesk-Eesti: Eesti päritolu 75%, müüja on isiklik tuttav (33%), hea kvaliteet ja sobiv konsistents (27%).
- Kirde-Eesti: Kvaliteet 69%, Eesti päritolu 58% ja kõrge puhastelt aladelt 28%.
- Lõuna-Eesti: Eesti päritolu 74%, müüja on isiklik tuttav 42% ja hea kvaliteet 41%.

Hinnang tarbitavale mee

- Vastajatel paluti hinnata mett, mida ta tavalisel tarbib erinevate aspektide osas. Tulemusi näeme slaidil 21.
- Selgub, et Eesti meetarbijad oluliselt ei muretse selle pärast, et mees sisalduks taimekaitsejääke, et lisatakse säilitusaineid ega seda, et mee väärtus kaob selle töötlemisel/kuumutamisel. Antud tegurite puhul on hirme 13 -16 protsendil vastanutest.
- Suhkru lisamist meele usub 23% meetarbijatest – 66% seda ei usu ja 11% ei oska seisukohta võtta.
- Eesti mee asemel välismaa mee müümist usub 18% vastanutest ning 10% ei oska vastata.
- Näeme, et 22% vastanutest arvab, et mee kvaliteet kristalliseerumisel halveneb ja tervelt 17% ei oska seisukohta võtta. 61% seda ei arva. Järelikult on antud teema jätkuvalt osale inimestest ebaselge.
- Seda, et tarbitav mesi on ülehinnatud, arvab 16% vastanutest. Õiglaseks peab selle hinda siiski 67% meetarbijatest.
- Valdavalt arvavad meetarbijad, et mesi on puhtal kujul tarbitav (46%), toitudes lisandina kasutatavust märkis 28% ning 17% ei osanud vastata.
- Selgus, et **suhkrute lisamist** meele usuvad eestlastest sagedamini muude rahvuste esindajad (37%). Kõige kindlamad on oma mee kvaliteedis (ilma lisatud suhkruta) inimesed vanuses 25-34a., veidi sagedamini kardavad suhkru lisamist vanemad inimesed.
- **Täiesti puhast Eesti mett** usub kindlasti tarbivat valdav enamus eestlastest (66%), kuid teiste rahvuste esindajatest arvab seda 29%. Ülejäänud kas ei oska vastata või usuvad Eesti mee nime all välismaise mee müümist. Noortele ei ole antud teema üldse probleemiks – väga vähesed kahtlevad siin müüjate aususes.
- Noored teavad vanematest inimestest paremini mee **kasutusvõimalusi toiduvalmistamisel**. Vanuserühm 25-34a on enim informeeritud mee **kristalliseerumisega seonduvast**, kuid osadel vanematel inimestel seevastu jääb siin teadmistest puudu.

Hinnang tarbitavale meele

N=274, online paneeli vastajad

Taimekaitsevahendite jääke ja raskemetalle sisaldav

On lisatud säilitusaineid

Eesti mee nime all müüdav välismaa mesi

Töödeldud, kuumutamise on kasulikud ained hävitatud

Mees võib olla lisatud suhkruid

Ülehinnatud

Kvaliteet halveneb kristalliseerudes

Puhtalt, algsel kujul tarvitav

Mee kvaliteet (n=640)

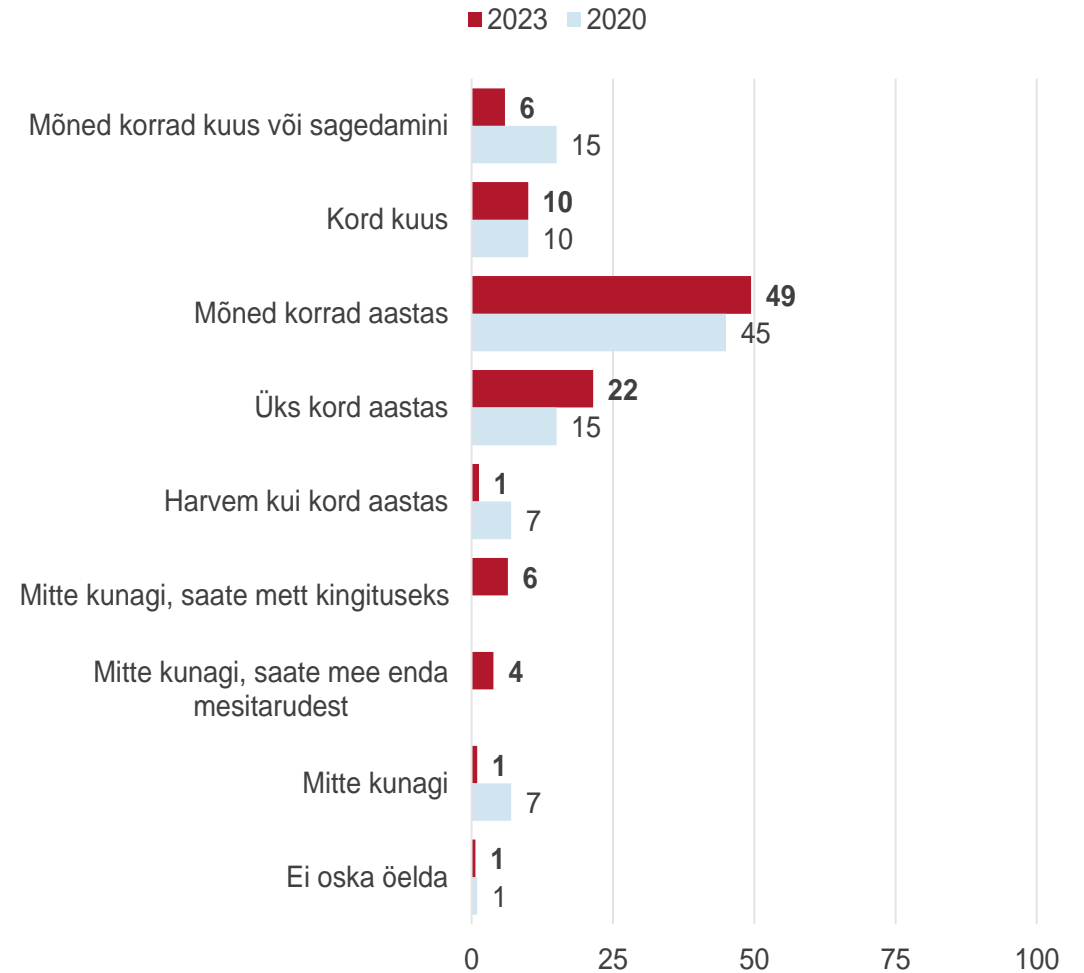
Milliseid järgnevatest teguritest te seostate mee kvaliteediga? Valige 5 olulisemat

- Mee peamine kvaliteedinäitaja on tarbijate arvates selle tervislikkus ja raviomadused. Järgnevad kasulikkus vitamiinide ja mineraalainete poolest ning kodumaisus.
- Suhteliselt oluline on ka mee hea maitse, võimalus otse mesinikult osta ja mee looduslikkus.
- Meetootja ei pea olema just vastaja isiklik tuttav, kuigi 34 protsendile on see samuti üks olulisemalid kvaliteedi näitajaid.
- Noorematele vanuserühmadele on keskmisest tähtsam mee hea maitse (53% ja 63%) ja vanuserühm 50-64a väärtustab keskmisest enam mett kui loodustoodet.
- Vanuserühm 75+ arvab keskmisest sagedamini, et mee kvaliteedi puhul on oluline selle värskus ja vedel konsistents. Eestlased väärtustavad enam mee kodumaisust ja tootja isiklikku tundmist, muud rahvused aga looduslikku päritolu.

Mee ostmise sagedus, n=640

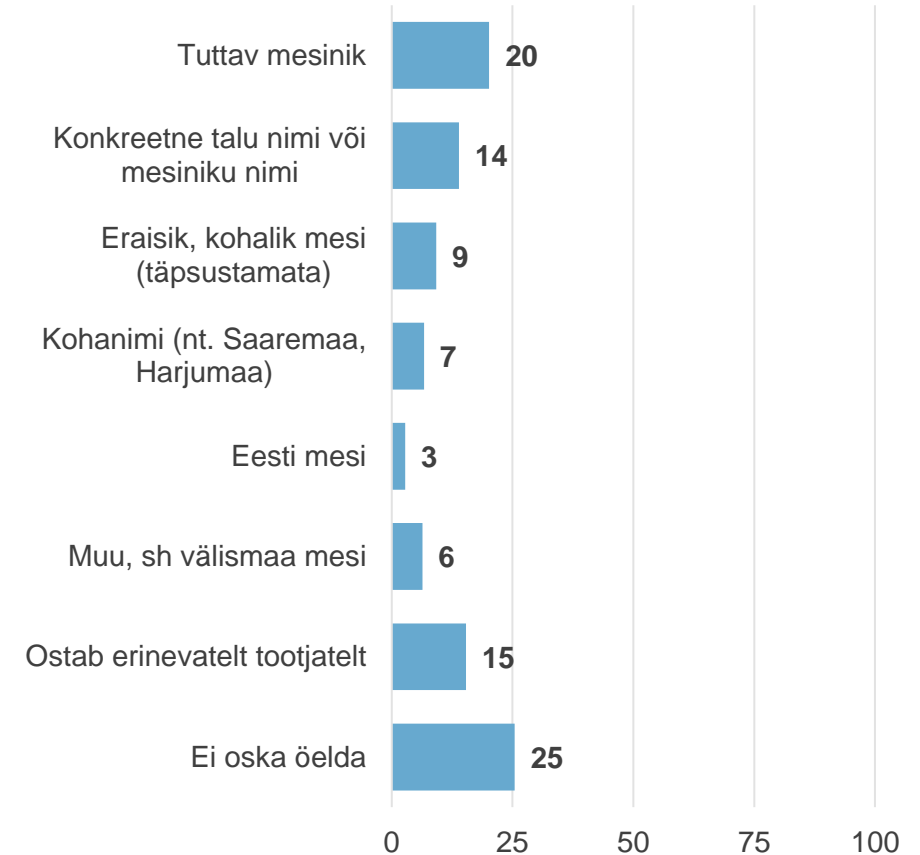
- Uuringust selgus, et meetarbijatest suurim osa ostab seda mõned korrad aastas (49%), järgnevalt on 22% neid, kes ostavad kord aastas. Kord kuus või mõned korrad kuus ostab kokku 16% ja harvem kui kord aastas 1%.
- 11% meetarbijatest mett ei osta, neist 4% saab seda enda mesitarudest ja 6% kingituseks.
- Võrreldes uuringuga aastal 2020 näeme, et on vähenenud mee sagedasem ostmine (mõned korrad kuus või sagedamini). Sagedamini näeme nüüd selliseid vastajaid, kes ostavad mett harvem – nii mõned korrad aastas kui ka kord aastas. Seega koondub nüüd mee ostmine varasemast rohkem teatud perioodidele ja selle pidevat juurdeostmist üldiselt ei toimu.
- Näeme ka, et veidi suurenenud on vastajate hulk, kes mett üldse ei osta- varasemalt 7 protsendilt 11 protsendini.
- Vanuserühm 65-74a. ostab mett teistest vanuserühmadest sagedamini – mõned korrad kuus. Vanuses 75+ aga on teistest enam inimesi, kes ostavad mett kord aastas.

Mee tootjad ja müüjad, n=640

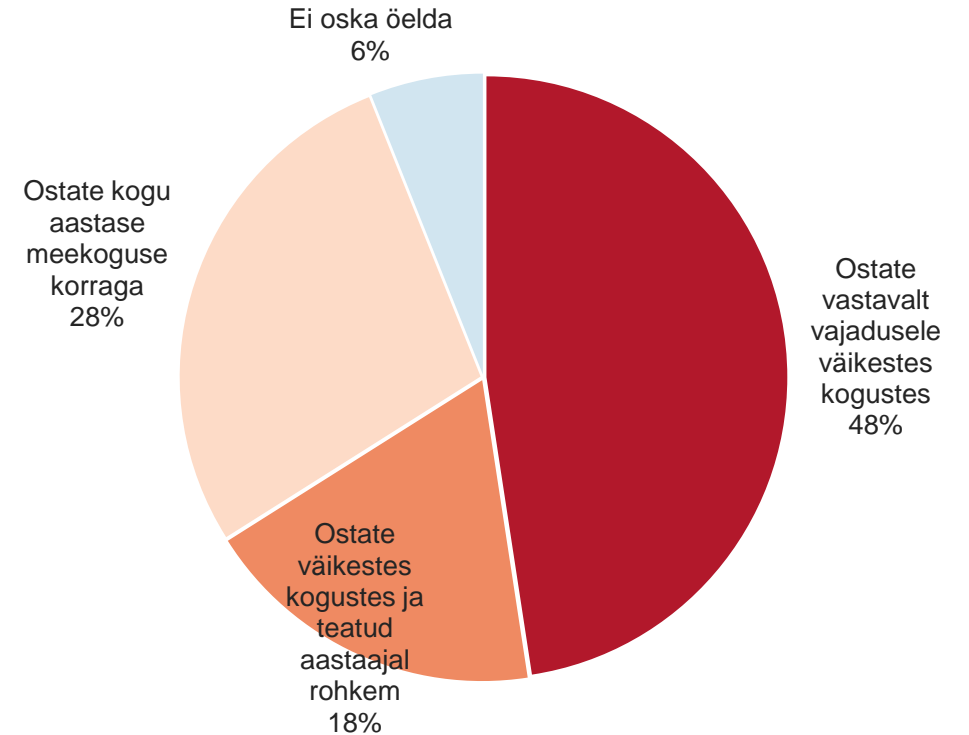
Kelle mett te põhiliselt tarbite? Palun öelge tootja või bränd (kaubamärk)?

- Küsimus esitati avatud kujul. Kõige sagedamini vastati, et ostetakse tavaliselt mesinikult, kuid ei täpsustatud tema nime – 20%.
- Konkreetse talu või mesiniku nime nimetas 14%. Eraisikult või kohaliku mett ostab 9% ning piirkonna nimetas 7% vastanutest. Nt Harjumaa või Saaremaa mesi.
- Eesti mett üldiselt nimetas 3% ning 6% märkis muid vastuseid, sh välismaa mett. Erinevatelt tootjatelt ostab 15% ning vastata ei oska 25%. Noortest ostab eri tootjate mett tervelt 29%.
- Kõige sagedamini nimetati meebrändidest “Taali mesilat” (4 korral) ja “Jõumees Aaret” (3 korral). Kahel korral nimetati nime või brändi: “Kalvet”. Ühekordselt nimetati hulgaliselt erinevaid brände, nt. “Meekoda”, “Meemeistrid”, “Vanatoa”, “Õnnela” ja “Pere mesila”. Antud tulemus näitab valiku suurust ning seda, et ei ole välja kujunenud meebrände ega suuri tootjaid, kes turul domineeriksid.
- Välismaistest brändidest nimetati paaril korral Läti mett: Medus või konkreetset brändi Vinnis Medus. Kõik avatud vastused on esitatud aruande lisana.

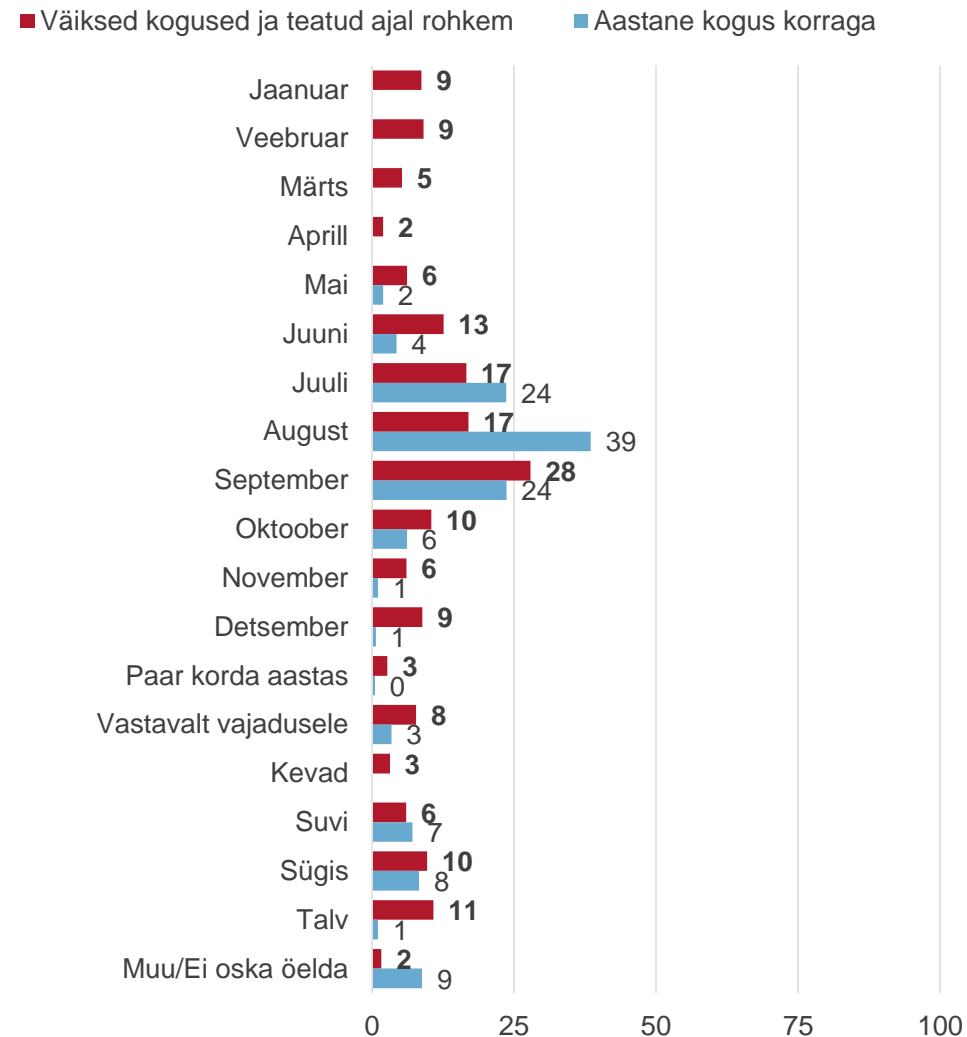
Mee ostmise aeg ja kogused, n=640

- Pea pool meetarbijatest ostab mett jooksvalt vastavalt vajadusele ja väikestes kogustes.
- Aastase koguse ostab oma perele korraga ära 28%, lisaks on 18% peresid, kus ostetakse teatud aastaajal rohkem ning lisaks hiljem veel väikeseid koguseid.
- Noored ostavad vanematest inimestest oluliselt sagedamini mett jooksvalt (64% vs 48% keskmiselt).
- Juhtivtöötajatest 44% ostab aastase koguse korraga, muude ametite esindajatest toimib samuti alla kolmandiku.
- Erinevates piirkondades olulisi erisusi mee ostmise aja suhtes ei selgunud.

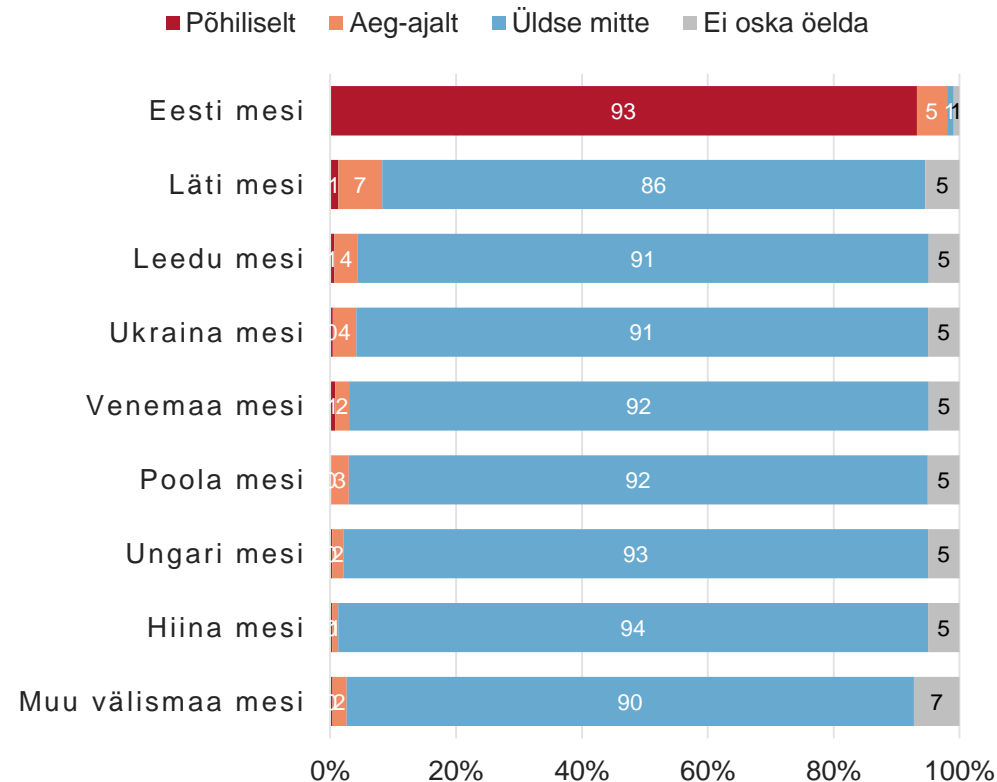
Mee ostmise konkreetsem aeg

- Vaatleme tulemust eraldi neil vastajatel, kes ostavad nii väikeseid koguseid ja teatud ajal rohkem kui ka neil, kes ostavad aastase koguse korraga.
- Näeme, et **aastase koguse korraga ostjatel** tuleb populaarsemana esile kaks kuud – august 39% ning võrdselt juuli ja september 24 protsendiga. Lisaks märgiti veel ka suve ja sügist. Esines ka vastust ”vastavalt vajadusele”.
- **Väikeste koguste ja teatud ajal rohkem** ostavatel tarbijatel tuli selgemini esile populaarsema kuuna september – 28%. Samuti ostetakse seda rohkem ka juulis ja augustis (võrdselt 17%).
- Üldiselt on tarbijate harjumused erinevad ja on ka neid, kes ostavad suuremaid koguseid hoopis talvel. Kõige harvem jäetakse suurema koguse ostmine kevadkuudele.

Mee päritolu viimase 12 kuu põhjal.

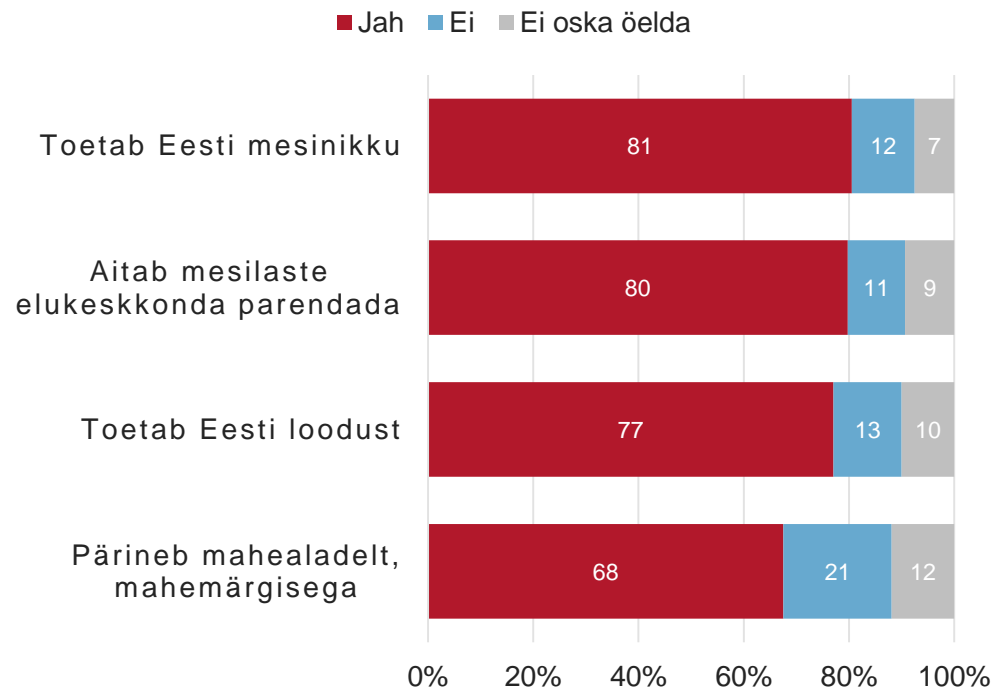
- Viimasel 12 kuul on tarbijatest tervelt 93% tarbinud põhiliselt Eesti mett ja kokku vaid 3% tarbinud põhiliselt välismaa mett.
- Aeg-ajalt tarbivad Eesti elanikud ka muu päritoluga mett ja eelkõige on selleks Läti mesi (7% tarbib aeg-ajalt). Järgnevad võrdselt Leedu ja Ukraina mesi ning Venemaa ja Poola oma.
- Üldse ei ole oma sõnul Eesti mett tarbinud 1% meetarbijatest.
- Seega on meie meetarbijate kindlaks eelistuseks Eesti päritolu mesi ning välismaa mesi erilist konkurentsi hetkel ei paku.
- Vanuserühmade lõikes olulisi erisusi ei ilmnenud, muude rahvuste esindajad on eestlastest sagedamini viimase 12 kuu jooksul tarbinud Leedu ja Venemaa mett.

Kõrgem hind mesinike toetuseks

Kas te olete valmis tasuma kõrgemat hinda mee eest, kui see...

- Eesti meetarbijate üldine suhtumine Eesti mesinike toetamisele on väga soosiv – 81% on nõus sel eesmärgil mee eest rohkem maksma. 80% nõustub rohkem maksma mesilaste elukeskkonna parandamiseks, Eesti looduse toetamiseks 77% ning 68% ka mee mahemärgise eest.
- Antud küsimus oli üldist laadi ja näitab pigem suhtumist – konkreetsetest summadest juttu ei ole ning nende mängutoomisel võib vastanute jaotus olla siintoodust erinev.
- Selgub, et noorimad vanuserühmad on antud küsimuse puhul keskmisest pigem positiivsemalt meelestatud, vanim rühm on teistest sagedamini jätnud vastamata. Keskmisest sagedamini on rohkem nõus maksma kõrgema sissetulekuga vastajad.
- Soodsamalt on meelestatud ka vastajad Põhja-Eestist, kuid harvem on nõus Eesti mesinikke toetama vastajad Kirde-Eestist, kus teatavasti on üldiselt ka keskmisest madalamad sissetulekud.
- Suuremate rahvusgruppide tulemused on välja toodud järgmisel slaidil.

Kõrgem hind mesinike toetuseks – rahvuse lõikes

Kas te olete valmis tasuma kõrgemat hinda mee eest, kui see...

Vastuse “jah” osakaal

- Näeme, et eestlased on märksa sagedamini nõus maksma Eesti mesiniku toetuseks mõnevõrra kõrgemat hinda võrrelduna muude rahvuste esindajatega.

